

Mezey Katalin Kosztolányi-díjas prózaíró, költő,
Lezsák Sándor, az Országgyűlés alelnöke, a
Lakitelek Népiskola vezetője, L. Simon
László József Árkai-díjas író, költő,
szerkesztő, Molnár Pál, a Balassi Kiadó
Művészeti Alapítvány elnöke és Agócs
Sándor költő, az Antológia Kiadó és Nyomda
igazgatója

Az Antológia nem köt alkut az igénytelenséggel

Az elmúlt huszonöt évben követett alapelveink egyben nemzetpolitikai alapelvek is, hiszen csak cselekvő és gondolkodó ember képes alakítani, formálni környezetét – mondta Lezsák Sándor az Országgyűlés alelnöke a Lakiteleken megrendezett Negyed évszázad a könyvkiadásban című konferencián. Február 11-én és 12-én a kortárs magyar irodalom helyzetét vették górcső alá, de ahogy a Lakitelek Népiskola vezetője zárszavában fogalmazott: „ennek a másfél napnak a tematikáját beárnyékolta egy ügyeletes botrány, az Alexandra könyvesbolthálózat válsága. Nem egy tőkés társaságot kell újrafinanszírozni, hanem a veszélybe sodort, tartozások által fenyegetett szerzőket, kis könyvkiadókat kártalanítani. Meg kell vizsgálni azt is, ami az ügyészség feladata, hogy milyen büntetőjogi következményei lehetnek ennek a 9 milliárdos botránynak.”

Miért került előtérbe a kiadásnál a mennyiségi szempont a minőségi helyett? Hogyan lehetne kialakítani egy nemzeti könyvterjesztő hálózatot? Képesek-e összefogni a kis és közepes kiadók? A határon túli magyar kiadók könyveit miként kéne jobban népszerűsíteni? Hogyhogy a magyar írók nagy serege még mindig láthatatlan légió? Az online folyóiratok miért nem fizetnek honort? Miért írnak kevesen a népi-nemzeti mozgalom születéséről? Rendhagyó irodalomórakkal, vagy versszínházzal lehet eljutni az olvasókhoz? Miért nem kedvezményesebbek a könyvszakmai hitelek? Mi a gyermekversek szerzőinek a felelőssége? – ezekre és még sok más kérdésre keresték a választ a lakiteleki konferencia előadói, vendégei.

L. Simon László József Attila-díjas író, költő kifejtette, hogy az Alexandra-csoport megszűnése magával ránthat számos könyvkiadót, éppen olyanokat, amelyek a minőségi könyvkiadás gerincét adják, de nem tudnak akkora árbevételt termelni, hogy egy ilyen válságot túlélhessenek. Ezért a jelenlévők megszavazták A Negyed évszázad a könyvkiadásban című konferencia nyilatkozatát.

„A Lakitelek Népfőiskolán rendezett könyvszakmai konferencia résztvevői azzal a kéréssel fordulnak a magyar kormányhoz, hogy az Alexandra csoport két meghatározó könyves cégét, a Könyvbazár Kereskedelmi és Szolgáltató Kft.-t és a Rainbow Üzletlánc Szolgáltató és Kereskedelmi Kft.-t nyilvánítsa stratégiaileg kiemelt jelentőségű gazdálkodó szervezetté, lehetőséget teremtve arra, hogy a könyvszakmában ma megélt válság további mélyülése esetén a Nemzeti Reorganizációs Nonprofit Kft. vagyonfelügyelőt nevezhessen ki ezekhez a cégekhez. Kérjük, hogy az állam egy esetleges felszámolás esetén, segítse a kiadók kártalanítását, illetve fontolja meg az állami követelésvásárlás lehetőségét. A tartozások által fenyegetett könyvkiadók megmentése nem csupán gazdasági, hanem kultúrpolitikai kérdés is. Szükségesnek látjuk a jelenlegi jogszabályi környezet felülvizsgálatát és kellő szakmai és társadalmi egyeztetés után a Magyar Országgyűléshez való benyújtását.”

Mezey Katalin Kossuth-díjas író javasolta, hogy a minőségi kiadványok terjesztését forgalmazási támogatással segítsék. Továbbá, hogy nyugati minták alapján jöjjön létre nonprofit intézményként egy magyar, minőségi könyvesbolthálózat. Jánosi Zoltán József Attila-díjas irodalomtörténész, szerkesztő a nemzeti könyvesboltokat hiányolta s rámutatott, hogy nem alakult ki megfelelő kapcsolat a folyóirat- és könyvkiadás, valamint az oktatás között. Agócs Sándor költő, a népfőiskolán működő Antológia Kiadó és Nyomda ügyvezető igazgatója felidézte, hogy munkatársaival az elmúlt 25 évben több mint kétszáz hazai és határon túli magyar szerzővel dolgozhattak együtt a világ szinte minden pontjáról.

Szentmártoni János, a Magyar Írószövetség elnöke és Turczai István József Attila-díjas költő, a Panasszus költészeti folyóirat és Kiadó alapító főszerkesztője

Szentmártoni János a Magyar Írószövetség elnöke arról szólt, hogy radikálisan megváltozott a kulturális, a szociológiai, a technikai és a demográfiai tér, s az a közösség, amelyben élünk, amelyben dolgozunk. Minderre nagy nyomást gyakorol a világ globális átalakulása is. „Ezekkel

az alapvető problémákkal, a nemzedékek párbeszédével, az eddig jól működő, de mára talán kifutott rendszerek újragondolásával küzd az általam képviselt Magyar Írószövetség is.” Bihari Zoltán a Xantus Könyv Kereskedelmi Kft. ügyvezetője hiányolta, hogy nincs egyetlen magyarországi cég, mely az összes határon túli magyar könyvet terjesztené. Az 1992-ben megalakult Kárpát-medencei Irodalmi Társaságok Szövetsége elnöke, Kovács Attila Zoltán beszámolt arról, hogy a KITÁSZ több mint 50 magyarországi és trianoni határon túli, jól működő, aktív tagszervezetet egyesít. Szólt az elbulvárosodásról, aminek ékes bizonyítéka, hogy Márai naplóját Magyarországon nem lehet eladni. Turczi István a Parnasszus költészeti folyóirat és Kiadó alapító főszerkesztője által közölt adat rácsfolt a közvélekedésre. Amennyiben egy könyv megjelenik nyomtatott és online változatban is, akkor az érdeklő dők 80%-a az előbbi választja.

Kárpáti Árpád az NMI Művelődési Intézet Nonprofit Közhasznú Kft. ügyvezetője elmondta, hogy a Nemzeti Művelődési Intézet azzal, hogy feladatait 2017. január 1-jétől a lakiteleki Népfőiskola Alapítvány látja el, fontos határszakaszhoz érkezett. Erős Kinga kritikus, szerkesztő szerint a legnagyobb baj, hogy a rendhagyó irodalomórákat ad-hoc módon szervezik. Ezért képzéseket javasol az írók és a pedagógusok számára. Ugyanezt a témát közelítette meg, de az előadó-művészet tükrében Lázár Balázs színművész Mezei Károly, a Kairosz Kiadó képviselője Bedő Györgyről emlékezett meg, majd a kiadó 20 évéről szólt, s javasolta a tematikus könyvesboltok létrehozását.

„Százszor bebizonyosodott, hogy az olvasás, a betű, a könyv megkedveltetése az óvodában kezdődik. Akkor, amikor még nem tud olvasni a lurkó. A gyerek, ha a betűt még nem ismeri is, magába szív minden értéket” – kezdte előadását Szokolczay Lajos Széchenyi-díjas irodalomtörténész. Majd a játékversekben megbúvó dallamvilágra, évődésekre, kitalációkra, szófordulatokra hívta fel a figyelmet.

Minden elhangzott előrevívó javaslat segíti a Lakitelek Népfőiskola további működését, feladatait – hangsúlyozta zárszavában Lezsák Sándor. Olyan iskolára van szükségünk – folytatta –, mely bebizonyítja, nincs tehetségtelen gyermek, csak tehetségtelen pedagógus, politikus. Ez azért is lényeges, mert bebizonyosodott, hogy a népfőiskola egy új korszak határára érkezett. Majd rátért arra, hogy „ennek a másfél napnak a tematikáját beárnyékolta egy ügyeletes botrány, az Alexandra könyvesboltlátozat válsága. Nem egy tőkés társaságot kell újrafinanszírozni, hanem a veszélybe sodort, tartozások által fenyegetett szerzőket, kis könyvkiadókat kártalanítani. Meg kell vizsgálni azt is, ami az ügyesség feladata, hogy milyen büntetőjogi következményei lehetnek ennek a 9 milliárdos botránynak.” Arról szólt az

Országgyűlés alelnöke, hogy önképzőkör-programot hirdettek a népfőiskolán belül. A cél, hogy 2-3 év múlva minden megyében legalább két olyan középiskolához köthető önképzőkör működjön, amelyiknek a vezetőjét anyagilag támogatják, számukra folyóiratokat fizetnek elő, és közvetítenek feléjük írott, annak a könyvét elküldik, s ezt követi egy úgynevezett rendhagyó irodalomóra. Lezsák elmondta, hogy tudatos szervezőmunka folyik a háttérben, de ez csak „egy fecske lesz”, nem jelenti azt, hogy mindent megoldottak, ám azzal, hogy közben folyamatosan kiépítik a népfőiskolai hálózatot, át tudják adni módszereiket, tapasztalataikat más népfőiskoláknak.

Medveczky Attila